

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

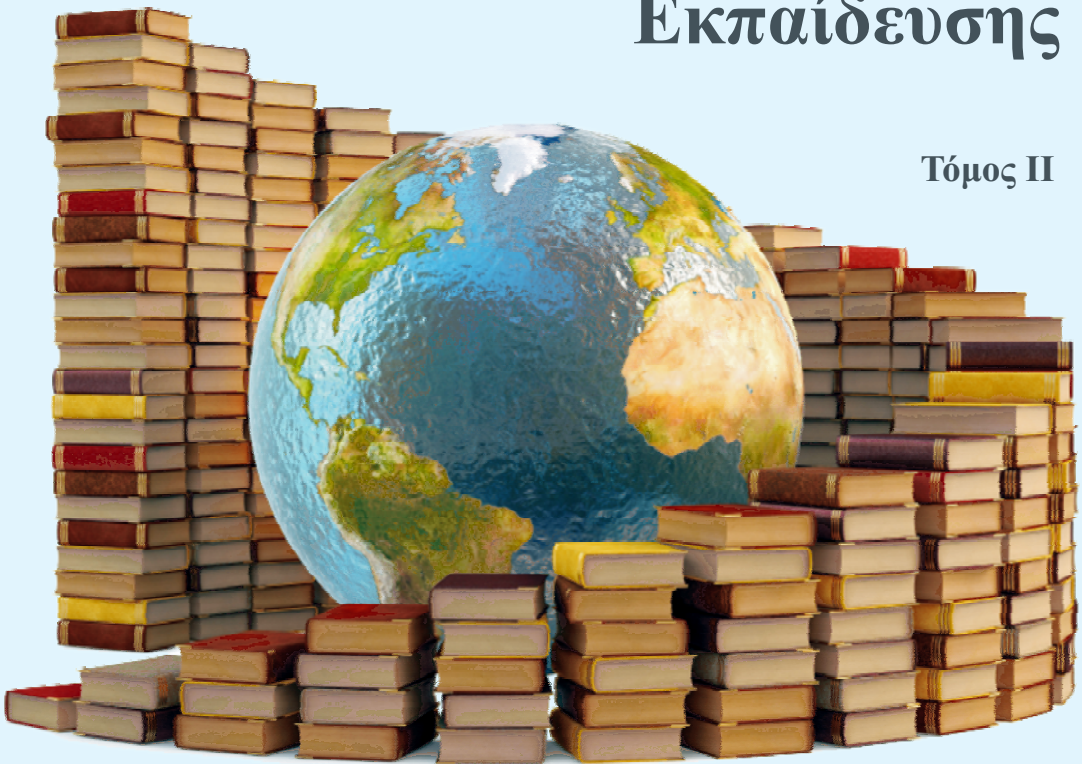

2ο
Πανελλήνιο Συνέδριο

Διοίκηση

Α΄/βάθμιας και Β΄/βάθμιας
Εκπαίδευσης

Τόμος ΙΙ

Άρτα, 2-4 Δεκεμβρίου 2005

Ξενοδοχείο “Βυζαντινό”
Φιλοθέη Άρτας

Πάτρα 2018

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

2ο Πανελλήνιο Συνέδριο
με κριτές

Διοίκηση **Α΄/βάθμιας και Β΄/βάθμιας** **Εκπαίδευσης**

Άρτα, 2-4 Δεκεμβρίου 2005
Συνεδριακό Κέντρο “Διώνη”

Τόμος II

Σειρά:
Πρακτικά Συνεδρίων 13

1η έκδοση (έντυπη)
Πάτρα 2006

2η έκδοση (ηλεκτρονική)
Πάτρα 2018

Όλα τα αντίγραφα υπογράφονται από τον κάτοχο του copyright.

Copyright ©: Παντελής Γεωργογιάννης

Διεύθυνση: Αντωνίου Οικονόμου 8, 26504 Άγιος Βασίλειος, Πάτρα
Τηλ: +30 6944346420
<http://www.georgogiannis.gr>
E-mail: pantelis.georgogiannis@gmail.com

Τίτλος : Διοίκηση Α΄βάθμιας και Β΄βάθμιας Εκπαίδευσης - Τόμος ΙΙ

1η έκδοση: Πάτρα 2006 (έντυπη)

2η έκδοση: Πάτρα 2018 (ηλεκτρονική)

Επιμέλεια μορφοποίησης κειμένων:

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, ΜΔΕ στις Επιστήμες της Αγωγής, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης Ελεύθερου Πανεπιστημίου Πολιτών

Αντωνοκοπούλου Βασιλική, Πτυχιούχος Φιλολογίας ΑΕΙ Πάτρας, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στην Διδακτική Γλώσσας και Λογοτεχνίας

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία - σελιδοποίηση:

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, ΜΔΕ στις Επιστήμες της Αγωγής, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης Ελεύθερου Πανεπιστημίου Πολιτών

Αντωνοκοπούλου Βασιλική, Πτυχιούχος Φιλολογίας ΑΕΙ Πάτρας, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στην Διδακτική Γλώσσας και Λογοτεχνίας

ISBN: 978-618-83706-8-5

SET: 978-618-83706-6-1

σ.σ. 412, σχήμα 17,5 X 25 εκ.

Όλα τα κείμενα δημοσιεύονται με ευθύνη των συγγραφέων τους

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς σχετική άδεια του κατόχου του Copyright.

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών

Μέλη:

Αθανασίου Λεωνίδα, Καθηγητής Φ.Π.Ψ., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Μπουζάκης Ιωσήφ, Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών

Χατζησαββίδης Σωφρόνης, Καθηγητής Π.Τ.Ν., Α.Π.Θ.

Σταμέλος Γεώργιος, Αν. Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών

Ντίνας Κωνσταντίνος, Επίκουρος Καθηγητής, Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας,
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Γκόβαρης Χρήστος, Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Καμαριανός Ιωάννης, Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών

Αντιπρόεδρος:

Τάτσης Γιώργος, Πρ. Προϊστάμενος, Πρ Σχολικός Σύμβουλος, Πρ Δ/ντής Α'βάθμιας
Εκπαίδευσης Άρτας

Γραμματέας:

Αλεξανδρή Σπυριδούλα, Πτυχιούχος Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων,
Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Ταμίας:

Λάγιος Βασίλης, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο
Πατρών, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Μέλη:

Τάτσης Δημήτριος, Εκπαιδευτικός Δ.Ε, Πρόεδρος Νομαρχιακού Τμήματος ΑΔΕΔΥ

Χήρας Ιωάννης, Εκπαιδευτικός Π.Ε., Μέλος Δ.Σ. Συλλόγου Δασκάλων και Νηπιαγωγών
Ν. Άρτας

Μπομπαρίδου Χρυσή, Κάτοχος Μ.Δ.Ε., Υποψήφια Διδάκτωρ, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο
Πατρών, Επιστημονικός Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Πίγκα Μαρία, Εκπαιδευτικός Π.Ε., Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο
Πατρών, Επιστημονικός Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Μανίκα Δήμητρα, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών,
Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Κουνέλη Βασιλική, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών,
Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Λάμπρη Ειρήνη, Φιλολόγος

Λουκοπούλου Χριστίνα, Φιλολογος
Παπααναγιώτου Νικόλαος, Υπεύθυνος Πληροφορικής ΚΕ.ΔΕ.Κ, Πανεπιστήμιο
Πατρών

Περιεχόμενα

Πρόλογος

Διοίκηση Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης

Το Τμήμα Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης των Περιφερειακών Διευθύνσεων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης ως φορέας διοίκησης και καθοδήγησης	17
<i>Βόντσα Βασιλική, Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων - Προϊσταμένη Επιμορφωτικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Β/θμιας Εκπ/σης Δ. Μακεδονίας</i>	
Η διοίκηση ολικής ποιότητας και η εφαρμογή της σε ένα σχολείο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	22
<i>Γκαλένης Σπυρίδων Β., Πτυχιούχος Πληροφορικής και κάτοχος MBA Executive με ειδίκευση στη Διοίκηση Εκπαιδευτικών Οργανισμών - Καθηγητής Πληροφορικής στο Γυμνάσιο Επανομής Θεσσαλονίκης</i>	
<i>Παπαεναγγέλου Γεώργιος Π., Δρ. Μηχανικής – MSc Υδρολογίας – Τοπογράφος Μηχανικός – καθηγητής στο 1ο ΤΕΕ Σταυρούπολης Θεσσαλονίκης</i>	
Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων με Εσωτερικές Διεργασίες: μία Πρόταση	31
<i>Χριστοπούλου Ευσταθία, Δ/ντρια 6ου Δ. Σ. Αργυρούπολης</i>	
Επιδράσεις και μεταβολές στη διοίκηση των σχολείων από την υλοποίηση Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων	39
<i>Γούλας Βαγγέλης, Διδάκτορας παιδαγωγικής Φιλοσοφικής Σχολής Παν. Ιωαννίνων</i>	
<i>Γιαννόπουλος Κώστας, υπ. Διδάκτορας, Φ.Π.Ψ. Παν. Ιωαννίνων</i>	
Ο ρόλος της σχολικής διοίκησης στη διαχείριση του άγχους των εκπαιδευτικών	47
<i>Διπλάρης Χαράλαμπος, Δικηγόρος, Υπ. Διδάκτωρ</i>	
<i>Διπλάρη Χριστίνα, Καθηγήτρια Γαλλικής Γλώσσας</i>	
Διοίκηση Σχολικών Μονάδων: Η ελληνική πραγματικότητα	55
<i>Ηλίας Ε. Μιχάλης, Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας</i>	

Διαδικασίες λήψης αποφάσεων	64
<i>Κακαβάκη Φωτεινή, Μετεκπαιδευμένη δασκάλα</i>	
Αναζητώντας το λόγο της διοίκησης στο σχολείο: μια κοινωνιολογική προσέγγιση	70
<i>Καμαριανός Ιωάννης, Λέκτορας ΠΤΔΕ</i>	
Η διείσδυση της επιχείρησης στο σχολείο ως παράγοντας περιορισμού της σχετικής αυτονομίας του	78
<i>Μουλιανίτης Βασίλης Ε., Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Παν/μίου Ιωαννίνων, δάσκαλος στο Δ.Σ. Ανέζας Άρτας</i>	
Κράτος και αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος	87
<i>Παπακωνσταντίνου Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Ιωαννίνων</i>	
Το συγκεντρωτικό και αποκεντρωτικό μοντέλο διοίκησης αναφορικά με το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα	96
<i>Πίτσου Χαρίκλεια, Νηπιαγωγός Α/θμια Δ/ση Ζακύνθου</i>	
Στρεβλώσεις από τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη διοίκηση της εκπαίδευσης	104
<i>Χριστακούδης Χρήστος, MSc, Μηχανικός Η/Υ & Πληροφορικής, Επιμορφωτής ΤΠΕ, Καθηγητής Πληροφορικής</i>	
<i>Οικονόμου Ιωάννης, Μηχανικός Η/Υ & Πληροφορικής, Καθηγητής Πληροφορικής</i>	
<i>Κολόμβος Γεώργιος, Καθηγητής Πληροφορικής</i>	
<i>Αθανασόπουλος Δημήτριος, Υπεύθυνος ΠΛΗ.ΝΕ.Τ. Ν. Αχαΐας</i>	
<i>Τομαρά Αγγελική, Καθηγήτρια Πληροφορικής</i>	
<i>Μπίρμπας Θεόδωρος, Περιφερειακός Διευθυντής Αθμιας και Βθμιας Εκπαίδευσης Περιφέρειας Δ. Ελλάδας</i>	
Η Διοίκηση στην Εκπαίδευση: Έργα και Ημέραι	112
<i>Παπαγιάννης Νικόλαος Γ., Προϊστάμενος 2ου Γραφείου Δ.Ε. Ν. Αιτωλοακαρνανίας</i>	
Η αισθητική των σχολείων και η διοίκηση	126
<i>Παπαβασιλείου Γεώργιος, Σχολικός Σύμβουλος Α/θμιας Εκπ/σης</i>	
<i>Μητούλας Νικόλαος, Δρ Ε.Μ.Π., Δάσκαλος</i>	
Διοίκηση εκπαίδευσης & ειδικά σχολεία	134
<i>Κιοσσές Κων/νος, Δ/ντής 6/θ Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Σεργρών</i>	
Η Σχολική Αυτονομία	142
<i>Τζέλλος Γεώργιος, Πρώην Προϊστάμενος Γρ. Δ/θμιας Εκπ/σης Ν. Καρδίτσας</i>	

Η παρουσία των δύο φύλλων στην Διοίκηση της Εκπαίδευσης

Διαυλική διάσταση στη διοίκηση της εκπαίδευσης: η περίπτωση της σχολικής συμβούλου	151
<i>Καλούρη Ουρανία, Καθηγήτρια Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.</i>	

<i>Παμουκτσόγλου Αναστασία, Πάρεδρος Π.Ι.</i>	
<i>Λαγός Δημήτριος, Αν. Καθηγητής Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.</i>	
Γυναίκες στη διοίκηση της εκπαίδευσης - Τα οργανωσιακά εμπόδια	160
<i>Κογκίδου Δήμητρα, Αν. Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Α.Π.Θ.</i>	
<i>Τάκη Παρασκευή, Εκπαιδευτικός, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Α.Π.Θ.</i>	
Γυναίκες και διοίκηση σχολικών μονάδων	169
<i>Λιακοπούλου Ευστρατία, Καθηγήτρια Πληροφορικής</i>	
Ο Παράγοντας φύλο στη διοίκηση δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: η καταπολέμηση του σεξισμού στη σχολική πραγματικότητα	176
<i>Μηλιώτης Γεώργιος</i>	
Η κατά φύλο σύνθεση των στελεχών της εκπαίδευσης στην περιφέρεια Αττικής	181
<i>Μπάκας Θωμάς Δρ, Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε., Προϊστάμενος Τμήματος Επιστημονικής-Παιδαγωγικής Καθοδήγησης της Περιφερειακής Δ/σης Εκπ/σης Αττικής</i>	
<i>Δημητριάδη Ελένη, Υποψ. Δρ του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>	
Φύλο και διοίκηση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (από τη σκοπιά των εκπαιδευτικών)	189
<i>Νάκος Νικόλαος, Διευθυντής Ενιαίου Λυκείου</i>	
Η παρουσία των δυο φύλων στη διοίκηση της εκπαίδευσης	199
<i>Τσιρώνης Ευάγγελος, 3ο Ενιαίο Λύκειο Ιωαννίνων, «Επιφάνειος Σχολή»</i>	
Προβληματισμός για την διαχρονική άνιση κατανομή των διοικητικών θέσεων ως προς το φύλο στην εκπαίδευση	206
<i>Φούρου Αγγελική, Μαθηματικός Μουσικού Σχολείου Λευκάδας</i>	
<i>Φίλιππας Γεώργιος, Φυσικός ΕΚΦΕ Λευκάδας</i>	
<i>Νίκας Σπύρος, Φυσικός, συνεργάτης ΕΚΦΕ Λευκάδας</i>	
Οι γυναίκες σε κέντρα λήψης αποφάσεων στην εκπαίδευση στην Ήπειρο	215
<i>Χριστοφόρου Φρειδερίκη, Φιλολόγος</i>	
<i>Ροκά Φρειδερίκη, Φιλολόγος</i>	

Ο ρόλος του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων στη Διοίκηση των Σχολικών και στην Εκπαίδευση γενικότερα

Η επικοινωνία του σύγχρονου σχολείου με τους γονείς των μαθητών (γηγενών, αλλοδαπών και παλιννοστούντων). Αναγκαιότητα ή ουτοπία.	227
<i>Αθανασίου Λεωνίδα, Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>	
<i>Κωστούλα Σπυριδούλα, Πτυχιούχος Τμήματος ΦΠΨ, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια.</i>	

Συνεργασία Συλλόγου Γονέων-Κηδεμόνων και σχολείου για τη βελτίωση του σχολικού έργου στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση 238
Ασωνίτης Πολυδεύκης, Διδάκτωρ Παιδαγωγικής, Σχολικός Σύμβουλος Π. Ε. Ν. Ιωαννίνων

Διερευνώντας τη σχέση εκπαιδευτικού - γονέων για τη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης 246
Σταμέλος Γεώργιος, Αν. Καθηγητής, ΠΤΔΕ Παν/μιου Πατρών
Μπαρτζάκη Μαρία, Εκπαιδευτικός Α' βαθμιας Εκπαίδευσης, υποψήφια διδάκτορας ΠΤΔΕ του Παν/μιου Πατρών

Διοίκηση Εκπαίδευσης και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Η διαπολιτισμική διάσταση στις διοικητικές δραστηριότητες της σχολικής μονάδας: η εμπειρία των διαπολιτισμικών σχολείων του Ν. Θεσσαλονίκης 257
Ακριτίδης Ν., Δρ. Θεολογίας Α.Π.Θ., Διευθυντής 6ου Δ.Σχ. Ενόσμου Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης
Ανθόπουλος Κ., Διευθυντής Δ.Σχ. Ν. Επιβατών Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης
Παπαδόπουλος Σ., Διευθυντής 6ου Δ.Σχ. Ελευθερίου-Κορδελιού Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης

Διαχείριση της ετερότητας: Ο ρόλος του διευθυντή/ διευθύντριας στο ελληνικό πολυπολιτισμικό (διαπολιτισμικό;) σχολείο 266
Γεωργιάδης Φωκίων, Εκπαιδευτικός, MA in Comparative Education, Υποψήφιος Διδάκτορας, Institute of Education, University of London
Ζήσιμος Απόστολος, Εκπαιδευτικός, MA in Primary Education, Brunel University

Διοίκηση της εκπαίδευσης και διαπολιτισμική εκπαίδευση 274
Δήμας Δημήτριος, Δ/ντής Δημοτικού Σχολείου Νυδριού Λευκάδας
Βεργίνης Απόστολος, Δντής 4ου Δημοτικού Σχολείου Λευκάδας

Η Διοίκηση και η πολυπολιτισμικότητα μέσα από τα μάτια του Ελληνικού Σχολείου του Λονδίνου 282
Χατζηδιάκου Δέσποινα, Καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής, Υπ. Διδάκτωρ στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Ιωαννίδου Ειρήνη, Βιολόγος, Δασκάλα

Εκπαιδευτική Πολιτική και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Το πολιτισμικό κεφάλαιο των μουσουλμάνων ως πλαίσιο ερμηνείας

της συμμετοχής τους στην διαπολιτισμική εκπαίδευση	291
<i>Βλαχάδη Μαρία, Κοινωνιολόγος</i>	
Ανάπτυξη του Σχολείου από τη Σκοπιά της Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής	297
<i>Γκόβαρης Χρήστος, Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου</i>	
Κοινωνική συγκρότηση, εκπαιδευτικοί πραγματικότητα, και διαπολιτισμικότητα	306
<i>Γκόγκας Θεμιστοκλής, Επίκ. Καθηγητής ΤΕΙ Ηπείρου</i>	
Εκπαιδευτική πολιτική σχολικής μονάδας και διαπολιτισμική εκπαίδευση	312
<i>Γκοργκόλης Συμεών, Δάσκαλος Ειδικής Αγωγής</i>	
Διαπολιτισμικότητα και πρωτοβάθμια εκπαίδευση: η ελληνική πραγματικότητα	318
<i>Δελημανιδίου Γεωργία, Καθηγήτρια Αγγλικής Γλώσσας</i> <i>Ράπτης Γεώργιος, Καθηγητής Φ.Α.</i>	
Εμφάνιση, προοπτικές και προτάσεις στη σύγχρονη Ελληνική παιδαγωγική πραγματικότητα	326
<i>Δώσσης Απόστολος, Δάσκαλος, Υπ. Διδάκτωρ Παν. Αιγαίου</i> <i>Παπαδρόσου Βασίλειος, Θεολόγος, Υπ. Διδάκτωρ Παν. Αιγαίου</i>	
Εκπαιδευτικά προγράμματα στη σχολική τάξη: εκπαιδευτική διαπολιτισμική διαδικασία στα πλαίσια μιας μετανεωτερικής εκπαιδευτικής πολιτικής	333
<i>Καλεράντε Ευαγγελία, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών</i>	
Προσεγγίσεις και απόπειρες πρακτικών εφαρμογών Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα	341
<i>Καρούντζου Γεωργία, Εκπαιδευτικός, Υπ. Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αιγαίου</i> <i>Γκιόλα Σοφία, Εκπαιδευτικός, Υπ. Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αιγαίου</i>	
Η Εκπαιδευτική Πολιτική και η Εκπαίδευση των Παλιννοστώντων, Αλλοδαπών και Τσιγγανοπαίδων μαθητών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στο νομό Τρικάλων	349
<i>Κούζας Κων/νος, Σχολικός Σύμβουλος</i> <i>Παπαβασιλείου Γεώργιος, Σχολικός Σύμβουλος</i>	
Το νομικό πλαίσιο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της μουσουλμανικής μειονότητας της Δυτ. Θράκης	356
<i>Λιάζος Νίκος, Εκπαιδευτικός, Υπ. Διδάκτωρ Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.</i>	
Εσωτερική πολιτική σχολικής μονάδας και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	363
<i>Πανταζή Βασιλική, Καθηγήτρια Μ.Ε. Διδάκτωρ Επιστημών της Αγωγής</i> <i>Πανταζή Σοφία, Καθηγήτρια Μ.Ε., Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια</i> <i>Ανδρεάδης Μηνάς, Εκπαιδευτικός Μ.Ε., Μεταπτυχιακός Φοιτητής</i>	
Το διαπολιτισμικό αναλυτικό πρόγραμμα στην ελληνική πρωτοβάθμια εκπαίδευση (τάξεις και προοπτικές)	370
<i>Παπαπέτρου Σάββας, Διδάκτωρ Κοινωνικής Ψυχολογίας</i>	

Μοντέλο διδακτικής προσέγγισης σε πολυπολιτισμικές τάξεις μαθητών της Ε.Ε.- Το εκπαιδευτικό σύστημα στην Φιλανδία	377
<i>Σκουφή Δήμητρα, Φυσικός, Ωκεανογράφος</i>	
Εσωτερική εκπαιδευτική πολιτική - επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών	385
<i>Τερζής Αντώνιος, Δάσκαλος</i>	

Αναρτημένες Ανακοινώσεις

Ο Διευθυντής του Δημοτικού Σχολείου: Απ' τη διαχείριση στη διοίκηση	393
<i>Σταυρογιαννόπουλος Αναστάσιος, Εκπαιδευτικός Π.Ε.- Πολιτικός Επιστήμονας</i>	
<i>Ρογδάκη Αγαθή, Εκπαιδευτικός Π.Ε.- Αγρονόμος, Τοπογράφος Μηχανικός Ε.Μ.Π.</i>	
Ο Δ/ντής σχολικών μονάδων Α/βάθμιας & Β/βάθμιας εκπαίδευσης	399
<i>Σταθόπουλος Γεώργιος, Δάσκαλος</i>	
Τα μεσαία στελέχη (middle managers) στο σχολικό οργανισμό	406
<i>Μαρίνος Ευστράτιος, Εκπαιδευτικός</i>	

Πρόλογος

Το Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης διοργάνωσε το Δεκέμβριο του 2004 με επιτυχία το 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο στην Άρτα με θέμα: “Διαπολιτισμική Εκπαίδευση”.

Οι απαρχές όμως αυτής της συνεδριακής δραστηριότητας βρίσκονται στο 1993 με το 1ο Συνέδριο Ελλάδας και Δημοκρατιών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης με θέμα “Εκπαίδευση και Διαπολιτισμική Επικοινωνία”, και λίγο αργότερα το 1996 με το 1ο Διαβαλκανικό Συνέδριο με το ίδιο θέμα, τα οποία έλαβαν χώρα στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν άλλα οκτώ Διεθνή Συνέδρια στη θεματική της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης με έδρα πάντα το Πανεπιστήμιο Πατρών.

Σχεδιάζοντας τη λειτουργία αυτού του συνεδριακού θεσμού στην Πάτρα θέσαμε συγκεκριμένους στόχους που θεωρούσαμε απαραίτητους εκ των οποίων θα ήθελα να αναφέρω ορισμένους:

1. Να αναδείξουμε στον ελλαδικό αλλά και τον ομογενειακό Ελληνισμό τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και το θέμα της διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας.
2. Να δημιουργήσουμε την απαραίτητη βιβλιογραφία έτσι ώστε οι μαχόμενοι εκπαιδευτικοί να εξοικειωθούν με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση όπως και το ευρύτερο κοινό, ανταποκρινόμενοι με αυτόν τον τρόπο στις ανάγκες που διαμορφώθηκαν τα τελευταία 15 χρόνια στον ελληνικό και διεθνή χώρο.
3. Να αναδείξουμε τη σημασία της επικοινωνίας των πολιτισμών σε αντίθεση με την περιχαράκωσή τους και τούτο γιατί πιστεύουμε ακράδαντα στη συμβολή της επικοινωνίας αυτής για τη δημιουργία καλών σχέσεων μεταξύ μειονοτήτων και πλειονοτήτων, ατόμων και λαών, κρατών και εθνών.

Ο εν λόγω διεθνής συνεδριακός θεσμός συνεχίζεται με επιτυχία στην Πάτρα με το 9ο Διεθνές Συνέδριο με θέμα “Διαπολιτισμική Εκπαίδευση - Ελληνικά ως Δεύτερη ή ξένη γλώσσα” στις 14-16 Ιουλίου 2006 στην Πάτρα.

Ο χώρος της εκπαίδευσης όμως αντιμετωπίζει κι άλλα σοβαρά προβλήματα σε όλους σχεδόν τους τομείς. Δεν μπορούμε να πούμε δυστυχώς πως κάποιος τομέας της εκπαίδευσης ανταποκρίνεται στα σημερινά διεθνή και ευρωπαϊκά στάνταρτ. Θα μπορούσαμε ίσως χωρίς υπερβολή να πούμε, όπως δείχνουν και οι διεθνείς αξιολογήσεις,

ότι σε τομείς όπως προγραμματισμός στην εκπαίδευση, επάρκεια και ετοιμότητα των εκπαιδευτικών, ομοιογένεια του εκπαιδευτικού συστήματος και αυτονομία του εκπαιδευτικού και της εκπαιδευτικής μονάδας, επάρκεια και ετοιμότητα των στελεχών εκπαίδευσης, διδακτικό υλικό και πολιτική παραγωγής διδακτικού υλικού κ.λ.π., βρισκόμαστε πολύ κάτω από το κατώτατο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης .

Η εκπαίδευση μας κατά συνέπεια χρειάζεται αλλαγή πλεύσης, χρειάζεται αλλαγή ουσίας και όχι περιτυλίγματος. Και την αλλαγή αυτή, την μεταρρύθμιση αυτή δεν πιστεύω πως θα τη φέρει κάποια κεντρική εξουσία. Εξάλλου οι μεγάλες αλλαγές δεν ήρθαν από κάποιες κεντρικές εξουσίες, όπως έχει δείξει η ιστορία του νεοελληνικού κράτους. Τις έφερε η μαχόμενη εκπαίδευση όταν κατόρθωσε να πιάσει τα μηνύματα των καιρών, τις ανάγκες του ελληνικού λαού, όταν κατάφερε να απαλλαγεί από μίζερους και κοντόφθαλμους τρόπους σκέψης και όταν κατάφερε να έχει ένα όραμα για την πορεία της εκπαίδευσης.

Και πρέπει να σημειωθεί ότι η διατύπωση αυτών των απόψεων δεν είναι αποτέλεσμα μηδενιστικού τρόπου σκέψης. Μπορεί σε σχέση με την δεκαετία του 1970 να είμαστε σαφώς σε καλύτερη θέση, αλλά συγκρινόμενοι με τα ευρωπαϊκά δεδομένα σήμερα είμαστε σαφώς σε χαμηλή θέση, και λέγοντας αυτά πιστεύω ότι είμαι αρκετά επιεικής.

Ένα συνέδριο βέβαια δεν μπορεί να έχει ως στόχο όλα τα προβλήματα της εκπαίδευσης. Θεωρούμε όμως πως το θέμα της διοίκησης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με όλες τις μορφές επάρκειας και ετοιμότητας των στελεχών εκπαίδευσης που είναι απαραίτητες για την άσκηση διοικητικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι ένας από τους σημαντικούς τομείς της εκπαίδευσης και σε αυτόν αφιερώνουμε αυτό το συνέδριο και θα το αφιερώνουμε για τόσο χρονικό διάστημα μέχρι να είμαστε σίγουροι πως έχουμε συμβάλει σε έναν ικανοποιητικό βαθμό σε αυτόν τον τομέα.

Και τούτο γιατί ο τομέας της Οργάνωσης και Διοίκησης της Εκπαίδευσης είναι ένας τομέας ιδιαίτερα ευαίσθητος ο οποίος επηρεάζει καθοριστικά την εκπαιδευτική διαδικασία και τις παραμέτρους της.

Αυτό που επιδιώκουμε μέσα από αυτό το συγκεκριμένο συνεδριακό θεσμό στην Άρτα είναι:

1. Να αναδείξουμε στον ελληνικό χώρο τη σημασία της οργάνωσης και της διοίκησης των σχολικών μονάδων και της εκπαίδευσης γενικότερα.
2. Να δημιουργήσουμε την απαραίτητη βιβλιογραφία έτσι ώστε η διοίκηση της εκπαίδευσης να γίνει γνωστή στους μαχόμενους εκπαιδευτικούς αλλά κυρίως στα στελέχη εκπαίδευσης και στο ευρύτερο κοινό ανταποκρινόμενοι έτσι στις ανάγκες που διαμορφώθηκαν τα τελευταία 15 χρόνια στον ελληνικό και διεθνή χώρο.
3. Να συμβάλουμε στη δημιουργία εμπιστοσύνης στα διάφορα επίπεδα της διοίκησης από τη μια και των εκπαιδευτικών και της κοινωνίας από την άλλη.
4. Επίσης μέσα από τις απόψεις των εισηγητών μας να συμβάλουμε στην προώθηση της έρευνας στο συγκεκριμένο χώρο που βρίσκεται πραγματικά σε νηπιακό επίπεδο

Σήμερα όμως κάνουμε πράξη την περυσινή μας δέσμευση για τη δημιουργία δηλαδή ενός νέου συνεδριακού θεσμού με έδρα την Άρτα και την οργάνωση αυτού του δεύτερου πανελληνίου συνεδρίου (αλλά γιατί όχι και διεθνούς στην πορεία) με θέμα την "Διοίκηση α'/βάθμιας και β'/βάθμιας Εκπαίδευσης".

Όπως στα άλλα συνέδρια μας έτσι και σε αυτό χορηγούμε τα πρακτικά τις ημέρες διεξαγωγής του συνεδρίου σε όλους τους εισηγητές και σε όλους τους συνέδρους και αυτό κατορθώθηκε και πάλι με τη δική σας συμπαράσταση και τη δική σας στήριξη, αφού και αυτός ο θεσμός όπως επανειλημμένα έχω τονίσει είναι ο δικός σας θεσμός γιατί εσείς είστε οι βασικοί χρηματοδότες του. Επιπλέον, τα πρακτικά θα αναρτηθούν και στο Διεθνές Παιδαγωγικό Ηλεκτρονικό Φόρουμ και θα είναι προσβάσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Φορούμ, μέσα από την ιστοσελίδα μας (www.kedek.gr).

Νομίζουμε πως με όσα σας παρουσιάστηκαν έγινε κατανοητή η σημασία της πρωτοβουλίας, της δημιουργίας του νέου αυτού συνεδριακού θεσμού κυρίως μάλιστα όταν αυτός γίνεται στην περιφέρεια έτσι ώστε να έρθουμε πιο κοντά στο αναγνωστικό κοινό και να βοηθήσουμε στον προβληματισμό και στις αναζητήσεις τόσο των εκπαιδευτικών και στελεχών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όσο και όλων αυτών που ασχολούνται με τις παιδαγωγικές επιστήμες γενικότερα

Νομίζουμε ακόμα πως με το συνεδριακό αυτό θεσμό δίνουμε ένα μήνυμα στην κοινωνία μας πως υπάρχουν εκπαιδευτικοί και στελέχη εκπαίδευσης που εργάζονται και αγωνιούν για την πορεία της εκπαίδευσής μας, και είστε όλοι εσείς που ήρθατε από όλα τα σημεία της Ελλάδας (και άλλοι ακόμα που ήθελαν αλλά δεν μπόρεσαν να έρθουν) να παρουσιάσετε τις απόψεις σας σχετικά με το θέμα της διοίκησης της εκπαίδευσης και να παρακολουθήσετε τις εργασίες αυτού του συνεδρίου

Κλείνοντας, θα ήθελα με ιδιαίτερη εκτίμηση να ευχαριστήσω όλους εσάς που βρίσκεστε σήμερα εδώ και στηρίζετε τις πρωτοβουλίες που παίρνουμε. Τέλος, θα ήθελα, προσωπικά, να ευχαριστήσω τα μέλη της οργανωτικής επιτροπής που κάθε χρόνο καταβάλλουν μεγάλη προσπάθεια για την συνέχιση αυτού του θεσμού.

Σας ευχόμαστε καλή διαμονή στην Άρτα και φυσικά καλή δουλειά στο συνέδριο.

Ο

Πρόεδρος
της Οργανωτικής Επιτροπής

Παντελής Γεωργογιάννης,
Καθηγητής

